

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 27 lutego 2025 r.
sprawy **R.K.**
skazanego za czyn z art. 279 § 1 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego,
od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach
z dnia 12 czerwca 2024 r., sygn. akt II Ka 238/24,
zmieniającego
wyrok Sądu Rejonowego w Węgrowie
z dnia 24 listopada 2023 r., sygn. akt II K 139/21,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego R.K. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Węgrowie z dnia 24 listopada 2023 r., sygn. akt II K 139/21 uznano R. K. za winnego czynu z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k., za który wymierzono mu karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych po 30 zł, a także orzeczono wobec niego obowiązek naprawienia szkody. Tym samym wyrokiem uniewinniono R. K. od popełnienia dwóch czynów: z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz z art. 288 § 1 k.k.

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora oraz obrońcy skazanego Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 12 czerwca 2024 r., sygn. akt II Ka 238/24 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: 1) w ramach przypisanego skazanemu czynu wyeliminował ustalenie, że jest to czyn mniejszej wagi oraz z podstawy skazania wyeliminował art. 283 § 1 k.k. i wymierzył za ten czyn karę roku pozbawienia wolności; 2) uchylił wyrok w części dotyczącej zarzutu z punktu II aktu oskarżenia i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Węgrowie. W pozostałej części wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego, w części dotyczącej skazania za czyn z art. 279 § 1 k.k., wniósł obrońca R. K. , zarzucając mu:

„rażące naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

I. przepisu art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 i 410 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. , polegające na nierozważeniu i nieustosunkowaniu się do zarzutów oraz ich argumentacji wskazanych w apelacji wniesionej od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie II Wydział Kamy z dnia 24 listopada 2023 r., stanowiących podstawę wyroku, skutkujące niewłaściwym przyjęciem, iż:

a) skazany dokonał włamania do komórki przydomowej ponieważ „*do przełamania przez R. K. tych zabezpieczeń doszło*”, co stanowi błąd tautologiczny, w sytuacji gdy podniesiony w pkt.I i II. 1 apelacji skarżący wskazując na naruszenie przez Sąd I instancji art. 92 i 410 k.p.k. (błąd braku), zmierzał do wykazania, że prawidłowe zastosowanie art. 92 i 410 k.p.k., a mianowicie uwzględnienie protokołu oględzin; notatki urzędowej oraz protokołu przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie, prowadzić powinno, przy zastosowaniu art. 7 k.p.k., do wniosku, że sprawca do przełamania zabezpieczeń musiał użyć narzędzi, co dowodzi, że skazany (będąc osobą upośledzoną umysłowo) nie mógł dokonać włamania do komórki w sposób przez siebie opisany w pierwszych wyjaśnieniach, które były podstawą wyroku skazującego Sądu I i II instancji, ponieważ opisał niezgodny z obiektywnymi dowodami w sprawie (ogłędziny, wizja lokalna, dokumentacja fotograficzna), sposób dokonania włamania, z powodu zastraszenia go przez policjantów, co uzupełniając, obszernie wyjaśnił na etapie postępowania sądowego;

b) przepisu art. 433 § 2 k.p.k. w zw. art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nierozpoznanie zarzutu w pkt. II.2 apelacji, w którym skarżący wskazał, że świadek M. M. opisał czyn mogący

wskazywać na kradzież, a nie na kradzież z włamaniem, a także poprzez uchylenie się od rozpoznania zarzutu obrońcy dotyczące braku podstaw dowodowych do dokonania ustalenia, iż działania skazanego wspólnie i w porozumieniu z uprzednio skazanym za ten czyn świadkiem M. M. ;

II. rażące naruszenie przepisu art. 433 § 2 w zw. z art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k., mające istotny wpływ na treść wyroku, polegające na bezpodstawnym zaakceptowaniu przez Sąd II instancji błędów popełnionych przez Sąd I instancji w sferze kompletowania i oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, czyli dowolnej i wybiórczej ocenie tego materiału dowodowego, co skutkowało przyjęciem przez Sąd odwoławczy, że:

1. przedmiotem kradzieży z włamaniem była stara taczka, która została uprzednio od pokrzywdzonej wypożyczona do wykonywania prac budowlanych, przy przyjętym przez Sąd odwoławczy założeniu, że taczka mogła być wielokrotnie przemieszczana, co nie było jednakże przedmiotem uzupełniającego postępowania dowodowego Sądu odwoławczego oraz postępowania dowodowego Sądu I instancji;

2. świadek M. M. potwierdził, że skazany dokonał włamania, podczas gdy świadek, opisując przebieg zdarzenia używał określeń wskazujących na dokonanie kradzieży i nie opisał nigdy sposobu włamania, co musiałby pamiętać, gdyby brał w takim włamaniu udział i nigdy nie złożył zeznań, że „nie widział samego momentu włamania”, co przyjął rażąco dowolnie Sąd II instancji;

3. uznanie, że wyjaśnienia skazanego złożone pod nieobecność obrońcy, w warunkach obrony obligatoryjnej, co do przebiegu włamania, które były podstawą skazania, są wiarygodne, mimo oczywistej sprzeczności tych wyjaśnień z obiektywnym materiałem dowodowym zabezpieczonym na miejscu zdarzenia;

4. uchylenie się od oceny treści opinii poligraficznej i uznanie *a priori*, że ta opinia nie może stanowić dowodu w przedmiotowej sprawie, mimo że przedmiotowa opinia wykonana została przez biegłego sądowego i stanowiła przyjęty przez Sąd I instancji dokument prywatny, a zatem wymagała dokonania analizy jej treści oraz zawartych w niej wniosków przez Sąd II instancji.

III. rażące naruszenie przepisu art. 433 § 2 w zw. z art. 171 § 1 i 7 k.p.k.. mające wpływ na treść wyroku, polegające na dokonaniu nieprawidłowej wykładni przepisu art. 171 § 1 i 7 k.p.k. przy jego zastosowaniu do oceny dowodu z wyjaśnień skazanego złożonych w

postępowaniu przygotowawczym, kiedy skazany nie miał obrońcy, mimo że jako osoba umiarkowanie upośledzona umysłowo nie powinien składać wyjaśnień samodzielnie; był ponadto przestraszony okolicznościami przesłuchania (skazany bał się policjantów i prosił, aby przed wyjściem żona zrobiła mu zdjęcia bez ubrania, na wypadek pobicia go - vide wyjaśnienia skazanego przed Sądem I instancji); wmówiono mu, że zostanie tymczasowo aresztowany, co wykluczało swobodny sposób złożenia wyjaśnienia;

IV. rażąco naruszenie art. 410 k.p.k., mające istotny wpływ na treść wyroku, poprzez pominięcie bez podania przyczyny wyjaśnień skazanego co do jego aktualnej sytuacji rodzinnej i życiowej;

V. rażąco naruszenie art. 53 k.k., mające istotny wpływ na treść wyroku, poprzez zmianę wyroku i wymierzenie skazanemu kary rażąco niewspółmiernej wobec podniesionych w apelacji uchybień z naruszeniem wskazanych w tym przepisie dyrektyw wymiaru kary;

VI. rażąco naruszenie art. 440 k.p.k., mające istotny wpływ na treść wyroku, polegające na zmianie wyroku i skazanie R. K. na karę jednego roku pozbawienia wolności, wobec zachodzących wątpliwości co do sprawstwa skazanego oraz uprzedniego odbywania przez niego kary pozbawienia wolności za ten sam czyn przez okres dziewięciu miesięcy, skutkującego podjęciem przez niego próby samobójczej, podczas gdy drugiemu skazanemu warunkowo zawieszono wykonanie kary, w sytuacji gdy pomiędzy skazanymi zachodzą daleko idące różnice w podejściu do spraw społecznych, zawodowych i rodzinnych, a mianowicie R. K. jest mężem, ojcem dwójki dzieci, obarczonych trudnymi do wyleczenia schorzeniami, które ma na swoim wyłącznym utrzymaniu, prowadzi firmę budowlaną, nie ma nałogów, natomiast M. M. , który przychodził do sądu wielokrotnie pijany, jest alkoholikiem bez stałego zajęcia”.

W oparciu o wskazane wyżej zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w Węgrowie wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Podnoszone w kasacji zarzuty muszą wskazywać na rażące naruszenie prawa, do którego doszło w postępowaniu odwoławczym, co w konsekwencji mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia sądu odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest bowiem wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. obrońca skazanego we wniesionej kasacji wad o takim charakterze nie wykazał.

Wbrew podniesionym w kasacji zarzutom i twierdzeniom skarżącego Sąd odwoławczy dokonał kontroli wyroku wydanego przez Sąd I instancji oceniając zasadność podniesionych w apelacji zarzutów działając w granicach obowiązków wskazanych w art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. W szczególności ocenił i odniósł się do zarzutów dotyczących oceny dowodów oraz zarzutów kwestionujących ustalenia dotyczące stanu faktycznego, w tym do depozycji oskarżonego i świadka M. M. , a także do kwestii przełamania zabezpieczeń m.in. w kontekście protokołu oględzin miejsca (s. 6 uzasadnienia). Istota postawionego w tym zakresie zarzutu kasacyjnego sprowadza się do przedstawienia własnej wersji wydarzeń, opozycyjnej w stosunku do ustaleń przyjętych przez Sądy obu instancji. Kasacja nie może jednak służyć do tego celu, nie jest bowiem środkiem zaskarżenia trzeciej instancji, lecz nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia służącym usuwaniu wad prawnych, o których mowa w art. 523 § 1 k.p.k.

Podobnie w drugim zarzucie kasacji jej autor koncentruje się wprost na kwestionowaniu ustaleń faktycznych, w dodatku tych ustaleń do których Sąd odwoławczy się przecież ustosunkował, w tym do kwestii skradzionej taczki i jej przemieszczania, czy sposobu dokonania włamania, a także do treści i znaczenia wyjaśnień złożonych przez oskarżonego w toku postępowania przygotowawczego, wreszcie również do prywatnej opinii poligraficznej (s. 7 uzasadnienia). Odmierna ocena tych zagadnień przez obronę, a taka jest istota tych rozbudowanych zarzutów, nie jest wystarczająca do przełamania prawomocności wyroku. Sąd Okręgowy w Siedlcach rozważył także w zgodzie z wymogami art. 433 § 2 k.p.k. kwestię znaczenia wyjaśnień podejrzanego składanych na etapie postępowania przygotowawczego, do czego odnosi się skarżący w kolejnym zarzucie kasacji, przedstawiając w uzasadnieniu wyroku ocenę zarzutów apelacji, m.in. słusznie wskazując, że oskarżony przyznał się do winy nie tylko podczas tego

przesłuchania, ale również w toku kolejnych wyjaśnień, jak również pośrednio przyznał ten fakt zawierając ugodę mediacyjną z pokrzywdzoną. Nadto, Sąd odwoławczy dokonał analizy kwestii swobody wypowiedzi oskarżonego w postępowaniu przygotowawczym w kontekście wniosków opinii sądowo-psychiatrycznej, a więc ocenił stawiane zarzuty w świetle całokształtu zgromadzonych dowodów i ich znaczenia dla ustaleń faktycznych sprawy. Wbrew zarzutom kasacji Sąd odwoławczy uwzględnił pozytywny wydzwięk wywiadu kuratora przy określeniu wymiaru kary (s. 10 uzasadnienia).

Odnosząc się do kolejnego zarzutu wskazać należy, że wbrew stanowisku skarżącego nie doszło do naruszenia prawa materialnego w związku z wymiarem kary wobec skazanego. Sąd wymierzył ją w granicach przyznanej mu kompetencji i swobody orzeczniczej, nie wychodząc poza zagrożenie ustawowe kary, nadto wymierzając najniższą możliwą karę za kradzież z włamaniem, a jednocześnie uzasadnił szczegółowo zarówno powody dla których doszło do eliminacji ustalenia, że czyn stanowił wypadek mniejszej wagi, jak też nowy wymiar kary (s.10-11 uzasadnienia). Wbrew stanowisku skarżącego zawartym w ostatnim zarzucie kasacji Sądy obu instancji nie miały wątpliwości co do sprawstwa skazanego w zakresie przypisanego mu czynu. Co więcej, wymiar kary ma charakter indywidualny, a kwestie dotyczące postawy oskarżonego na wolności, w środowisku rodzinnym, społecznym itp. nie stanowią jedynej ani głównej determinanty tego wymiaru. Okres rzeczywistego pozbawienia wolności w tej sprawie został oskarżonemu zaliczony na poczet kary. Niewątpliwie nie doszło zatem w tym zakresie do naruszenia przez Sąd odwoławczy art. 440 k.p.k.

Z powyższych względów, nie dopatrując się w przedmiotowej sprawie zaistnienia którejkolwiek z wymienionych w treści art. 439 § 1 k.p.k. bezwzględnych przyczyn odwoławczych, ani innej rażącej obrazę prawa mogącej mieć istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II instancji, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 535 § 3 k.p.k., zdecydował o oddaleniu kasacji obrońcy, jako oczywiście bezzasadnej oraz obciążył w konsekwencji skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[SOP]

[a.ł.]

